

Hørings svar til Sparekatalog for hhv. Magistratsafdelingen Kultur og Borgerservice samt Magistratsafdelingen for Børn og Unge

Erhverv Aarhus har orienteret sig i katalogerne over besparelser foreslået for magistratsafdelingen for Kultur og Borgerservice og for magistratsafdelingen for Børn og Unge. Erhverv Aarhus kerer sig meget om det aarhusianske kultur- og sportsliv, som vi anser som en af de væsentligste årsager til, at borgere, turister og virksomheder tiltrækkes til Aarhus. Det er derfor vigtigt at fastholde et rigt kultur- og sportsliv, der bidrager til byens udvikling.

Samtidigt er det væsentligt, at byens aktører inden for kultur- og sportssektoren har nogle gode rammevilkår, så de kan fastholde Aarhus' positive brand som en kreativ og oplevelsesrig by, der bidrager til hele Aarhusregionens kulturelle fødekæde.

Økonomisk selvmål for Aarhus' renommé

Måling efter måling viser, at kulturen er en af de væsentligste årsager bag aarhusianernes lyst til at bo i kommunen og turisternes lyst til at besøge byen og regionen. Kulturens økosystem er stort og bredt, og så bidrager kulturen ikke blot til oplevelser, refleksion, dannelse og en udvidet vidensmæssig horisont men også til arbejdspladser, økonomi, trivsel, (mental) sundhed og et aktivt fritids- og foreningsliv.

Derfor tager Erhverv Aarhus løbende aktiv del i den politiske proces og debatten vedr. den aarhusianske kultur- og sportsscene – og har gjort det siden foreningens etablering i 1862. Helt aktuelt var Erhverv Aarhus ifm. valgkampen f.eks. medarrangør på arrangementet '[Kulturen ind i valget](#)', en valgdebat med fokus på at sætte kulturen på dagsordenen ifm. folketingsvalget. Derudover deltog Erhverv Aarhus også i dialogmøde om sparekatalogerne hos Performing Arts Platform torsdag den 17. november, hvor vi var repræsenteret sammen med en bred vifte af aarhusianske kulturinstitutioner samt udbydere af kultur- og læringstilbud målrettet børn og unge.

Gennemgående for dialogen på mødet var, at man med sparekatalogerne for Kultur og Borgerservice og for Børn og Unge fjerner meget af det, der gør Aarhus unik, herunder vores livlige og mangefacetterede kulturliv. Man devaluerer Aarhus' kulturelle renommé bygget op over lang tid – lang tid før 'Aarhus 2017' – og fører byen flere år tilbage rent kulturelt, lød det bl.a. fra deltagerne. Derudover blev der på dialogmødet også lagt vægt på, at disse sparetiltag udgør økonomiske selvmål, da Aarhus' kulturinstitutioner leverer afkast, som overstiger størrelsen på støttemidlerne. Erhverv Aarhus vurderer i forlængelse heraf, at man med disse store besparelser på kulturlivet risikerer at bremse den kreative iværksætterlyst og dermed dræne den kulturelle udvikling i Aarhus.

Erhverv Aarhus er desuden sekretariat for og en af initiativtagerne bag Erhverv- og Kulturforum Aarhus (EFKA), hvor vi sammen med aktører fra Aarhus' kulturliv, Aarhus Kommune og det aarhusianske erhvervsliv arbejder for at styrke samarbejdet mellem erhvervs- og kulturlivet i Aarhus. Bl.a. gennem forretningsmodeller med henblik på at højne de kreative erhvervs økonomiske uafhængighed og samtidigt styrke byens udvikling.

Sparetiltagene er kortsigtede, men konsekvenserne rækker langt ind i fremtiden

Erhverv Aarhus samarbejder med en lang række kulturinstitutioner og -virksomheder, ligesom flere af foreningens medlemmer opererer inden for kultur- og sportsbranchen. Vi har forhørt os blandt

flere af disse for derved at få inputs fra nogle af de aktører, der i særlig grad rammes af sparekatalogerne.

Teater Katapult er en af de kulturinstitutioner, som – hvis sparekataloget for Kultur og Borgerservice effektueres, som det er nu – rammes særligt hårdt. Driftstilskuddet, som teatret hvert år modtager, mindskes jf. spareforslag 11 fra på 1,52 mio. kr. til 200.000 kr. i 2024 og bortfalder helt i løbet af 2025, hvorfor teatret da de facto lukkes. I denne forbindelse udtaler teaterchef hos Teater Katapult, Torben Dahl, følgende:

"Vi kan ikke tåle at miste flere af de steder og institutioner, der løfter Aarhus kulturelt. At beskære kulturen hårdere end de øvrige magistrater – samtidig med at kulturen også beskæres via f.eks. [sparekataloget for magistraten for] Børn og Unge – vil skabe et dybt bombekrater kulturpolitisk for Aarhus Kommune. Det vil tage mange år at genoprette. Hvis man gerne vil have en kulturby i verdensklasse – som det er blevet udtalt igen og igen før, under og efter Kulturbyåret 2017 – vil vi fraråde at uddele dobbeltstraf til det, der handler om nyskabelse, unges talentudvikling og undergrund – alt det som gør en by til en storby. Det, som skaber fremtidens stærke diverse kulturoplevelser, -miljø, -institutioner, og som gør byen attraktiv for herboende og nye borgere."

I forlængelse af de facto-nedlukningen af Teater Katapult foreslås det jf. spareforslag 11 i sparekataloget for Kultur og Borgerservice, at storbyteatret Bora Bora skal udflyttes fra dets eksisterende lokaler på Valdemarsgade 1 og overflyttes til de lokaler på Godsbanen, som pt. huser Teater Katapult. Fra Bora Bora lyder det i denne sammenhæng, at de *"... hverken kan producere eller præsentere dans i Katapults lokaler, da de simpelthen hverken er dybe eller brede nok til dans... Det svarer til at forsøge at parkere en bus i en almindelige p-bås. Det kan ikke lade sig gøre."*

Derudover betyder flytningen af Bora Bora til Godsbanen, at andre dygtige aktører bosat på Godsbanen – alt andet lige – må udflyttes, hvis det er tanken, at Teater Katapults lokaler skal udvides for at skabe plads nok til Bora Bora. Samtidigt med, at man måske må tvinge andre aktører på Godsbanen til at flytte, så fjerner man også de to scener, som Bora Bora lige nu benytter, som udover at lægge scenegulv til Bora Boras egne produktioner også bruges, når bl.a. Aarhus Festuge hvert år løber af stablen.

I tillæg til Teater Katapult og Bora Bora har vi også fået input til nærværende høringssvar fra Aarhus Symfoniorkester, Aarhus Billed- og Medieskole, ARoS, Flying Superkids, Teatret Gruppe 38, m.fl. Tilbagemeldingerne fra disse har alle det til fælles, at man ser med stor bekymring på de foreslåede sparekataloger.

Bl.a. det forhold, at nogle aktører grundet disse sparekataloger, både det for Kultur og Borgerservice og det for Børn og Unge, nødsages og i nogle tilfælde tvinges til af afskære deres kultur- og læringstilbud samt teaterpædagogiske aktiviteter målrettet børn og unge. Det være sig bl.a. ungdomsforestillinger for de aarhusianske folkeskoleelever, udvikling af undervisningsmateriale og efteruddannelse af lærere f.eks. i regi af Aarhus Teater Learning (ATL).

I samme ombæring foreslås det jf. spareforslag 21 i sparekataloget for Børn og Unge, at de aarhusianske skolers tilskud til konkrete samarbejder med kulturinstitutioner skal ophøre. Det betyder, at det snart kan være slut for aarhusianske folkeskoleelever at besøge en række kulturinstitutioner –

heriblandt Den Gamle By, Naturhistorisk Museum, Aarhus Teater, Aarhus Symfoniorkester og Op-gang2.

Disse sparetiltag har – i tillæg til at børn og unge ikke længere kan få disse alternative og kreative læringstilbud og den dannelse der ligger i disse – den negative følgevirkning, at den erfaring og viden, som er indsamlet gennem årene hos de aktører, som leverer disse tilbud, forsvinder. Og hvis man fra kommunens side, når der igen er budget til det, beslutter sig for på ny at involvere kulturinstitutionerne i skolernes undervisningsarbejde, kan man ifølge fagpersoner ikke bare genåbne de samme undervisningstilbud. Man må i stedet starte forfra.

Supplerende bemærkninger

Sparekatalogerne virker som et dobbeltslag for særligt kultur- og sportssektoren i byen, da mange af aktørerne inden for denne kun lige, hvis overhovedet, er kommet ovenpå igen efter coronakrisen. De er, ligesom mange andre, blevet kastet ud i en energikrise med høj inflation til følge. Og nu rammes kulturen så af ekstra store besparelser – både fordi magistratsafdelingen for Kultur og Borgerservice pålægges større besparelser end andre magistratsafdelinger, og fordi kulturen ligeledes beskæres i sparekataloget for andre magistratsafdelinger, heriblandt det for Børn og Unge-magistraten.

Fra Erhverv Aarhus skal der derfor lyde en generel opfordring til, at vi giver de mange aktører, som skaber rammerne for Aarhus' mangfoldige kulturliv, arbejdsrum. Det er ofte meget langsigtede samarbejdsaftaler og investeringer, disse aktører laver, hvorfor det er vigtigt, at de får den fornødne tid til at få deres projekter ud over scenekanten.

Vi anerkender imidlertid, at der skal spares, og at pengene skal findes et sted. Vi er også klare fortalere for, at virksomheder, kulturinstitutioner inkluderet, skal kunne holde gang i forretningen uden at være afhængige af støttemidler fra fx kommunen. Disse midler skal blot agere tilskud til og altså ikke eksistensgrundlag for, at man kan drive sin forretning. Dette ændrer imidlertid ikke vores holdning om, at det er yderst beklageligt for de kulturinstitutioner, som får beskåret hele eller store dele af deres tilskud inden for en meget kort tidshorisont. Dette efterlader nemlig ikke meget tid for disse aktører til at afsøge nye forretningspotentialer og omlægge deres eksisterende forretningsmodel på en sådan vis, at de på sigt kan blive mere selvfinansierende og få øget deres økonomiske uafhængighed.

Så måske løsningen ligger i øget dialog mellem kommunen og de involverede parter, således man sammen kan sammensætte et sparekatalog for Kultur og Borgerservice og et for Børn og Unge, som i højere grad tilgodeser kulturlivet og børn og unge-indsatsen i Aarhus og giver de involverede aktører en længere tidshorisont til at lave de besparelser, som desværre er nødvendige.

Erhverv Aarhus vil derfor gerne appellere til, at kommunen inddrager de involverede parter, således disse har mulighed for at bringe deres branchespecifikke såvel som praktiske og helt konkrete viden og erfaring til bordet.

Konkluderende bemærkninger

Erhverv Aarhus ser frem til at følge det videre forløb vedr. sparekatalogerne, og vi stiller os naturligvis til rådighed for yderligere bemærkninger.

Aarhus, 24. nov. 2022

Vi sætter stor pris på, at vores samarbejdspartnere og medlemmer rækker ud til os for at sætte fokus på og støtte op om vigtigheden af byens kulturliv og de aktører, der bidrager positivt til Aarhus' renommé som en kreativ og oplevelsesrig by.

Med venlig hilsen

Poul Dalsgaard

Direktør, Erhverv Aarhus

+45 4030 0020 | pd@erhvervaarhus.dk

Om Erhverv Aarhus:

Erhverv Aarhus er en erhvervsforening, der arbejder for et attraktivt erhvervsklima for alle i Aarhus-regionen. Vi er summen af alle vores 450 medlemmer på tværs af brancher og størrelser. Erhverv Aarhus har eksisteret siden 1862 og fungerer i dag som en uafhængig privatdrevet og medlemsfinansieret forening med fokus på erhvervspolitisk interessevaretagelse og et stærkt netværk mellem medlemsvirksomhederne.

Læs mere på: <https://erhvervaarhus.dk/>